

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben egy hónapra 1 kor.,
 negyedévre 3, fél évre 6,
 egész évre 12 kor.
 Vidéken: egy hónapra 1 kor.
 20 fill., 1/4 évre 3 kor. 60 fill.,
 1/2 évre 7 kor., 1 évre 14 kor.
 Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).

Felelős szerkesztő:
BARTÓK LAJOS.
 Kiadótulajdonos:
 WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11—13.
 Apró hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill.
 Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Szabadelvű pártkavargás.

A fuzió a szabadelvűpárt egyhuron pendülő lomha tömegét, különös fizikai vegy bomlás folytán, mozgékony, forrongó, hullámzó elemmé változtatta át. Nem tudni azonban, hogy a felfortyanó habok mikor csapnak ki edényükből. De hogy ez még nem történt meg, okát alkalmasint abban leli, hogy a kilocschanó hullám rendszerint szétfoly a sárga földön, elvész, megsemmisül. Már pedig a Lloyd-klub helyiségeiben, mint egy vasedényben, rotyogva pezsgő tartalom lát és hall s érzi, hogy: *extra muros non est vita!*

Érdekes a fuzióban egygyé kögített nagy liberális pártnak ezen kavargó belső életét szemlélni és azt a politika görcsövén keresztül alkat-elemeiben vizsgálat alá venni.

Első sorban ott látunk egy külön tömeggé savanyult részt, mely a *Tiszák* körül forog. Ez az *ex-lex* melegágyát képezte. Ezen állapotnak hive máig is ez a legexkluzívabb és avas programmillattal penetrált vegyülek, mely nem képes felolvadni. Ez háborgott legvehemensőbb módon, midőn a fuzió készült; nem tetszett neki a dolog sehogy sem.

Megbukván *Bánffy*, Bécsből hire jött, hogy *Széll* a helyzet ura. E rémhírre *Tisza* Kálmán, mint egy ó-testamentomi próféta, maga köré gyűjtötte hiveit és kijelentette nekik, hogy: »Majd meglátjuk, mit hoz *Széll* Kálmán Bécsből, a szerint fogjuk fogadni!» Jött csakhamar újabb hiradás is, mely arról szólt, hogy a disszidensek visszajönnek, a nemzeti párt pedig belép a klubba. Erre *Tisza*, látnoki szemekkel a jövőbe tekintve, »szent meggyőződés» hangján jelentette ki, hogy az lehetetlen, vagy ha bekövetkezik, akkor ő a hivek élén kilép a pártból, mert a hűtlen disszidensekkel és gyűlölt nemzeti pártal egy fedél alatt nem lesz soha. Ritka keménységű pom-

pás »hurráh!« kiáltás dörgötte a visszhangot az »ősz generális« ezen határozott szavaira.

Megérkezett *Széll* Kálmán csakhamar. A mit magával Bécsből hozott, az értékesebb közjogi vívmány volt, minden *Tisza-Bánffy*-korszakbeli alkotásnál. Mert a csüggedő lelkekbe új erőt öntött, meghozta a magyar alkotmány sérthetlenségébe vetett bizalmat, azon szilárd hitet, a bécsi intéző körök köztudatába bevert gyökereivel egyetemben, hogy: *Magyarországot ex-lex kormányozni nem lehet!* Erre tehát *Széll* Kálmánt jól kellett fogadni midőn a klubban megjelent, a *Tisza*-gárda fanyar mosolyu, lekes csoportjától körülgratulálva.

Lőn pedig, hogy ezek után csakhamar a disszidensek, meg a nemzeti párt is, minden teketória nélkül beléptek a szabadelvűpártba. Abból indulván ki, hogy a *Széll* Kálmán politikai sikere nekik adott igazat, mert ők voltak azok, kik a magyar alkotmánynak védelméből állást foglaltak az *ex-lex*-törvényjavaslattal szemben. Ez megbukott és csuful kidobott a törvényhozás terméből, misem természetesebb tehát, minthogy a megtisztult helyet ők foglalták el.

Erre jött a katasztrófa, mely *Tisza* Kálmánt és hiveit végromlással volt fenyegetendő. Ámde, miként a zsoldár szól: »látván az Ur az inséget, küldte nekik segítséget»: szint-azonképpen *Tisza* Kálmán is segítségül véve egy újabb »szent meggyőződés«, pártjának kifelé fordult szekere rudját egy bösz csavarintással visszakanyarította a liberális klubhelyiségek puha párnái felé. Nem lépett ki onnan, bent maradt, — és most a nagy szabadelvűpártban, saját hiveivel együtt, külön csoportot képez, mely, mint savanyu kovász, alapul szolgál a pártbeli forrongások, kavargások és rotyogások fizikai tüneteire.

Ezzel szemben ugyancsak a nagy liberális pártnak másik ellentétes, külön testü csoport-

ját képezi a nemzeti párt. Ez is igen élénk, forrongó tömeg, habár sokkal alkotmányosabb izü politikai nézetekkel, lojalitással és önzetlenséggel, mint ellenpartnere, a *Tisza*-csoport, melyel vegyülni nem tud és nem akar.

Most e két külön fizikai csoport küzdelme nyújtja a nagy liberális párt belső életében a legérdekesebb látványosságot. Mint két különböző oldalról lövellő fénysugár világítja meg azt a Nagyváradon és Jászberényben elhangzott két beszámoló beszéd. A legközelebbi választási eredmények döntenek majd a két küzdő csoport fölött.

A Lloyd-klubélet harmadik csoportját azok képezik, a kik egyik szélsőfélhez sem tartoznak. Ezek nagy része olyan, a kik minden kormányt támogatnak, ámde van köztük is egy komolyabb árnyalat, az egykori disszidensek csoportja. Voltaképpen ezt lehet a *Széll* Kálmán pártjának tekinteni. Ennek tagjai a régi Deák-párt utódai. Ezekkel nő, vagy fogy a *Széll*-kabinet hatalma.

A fuziónak, mely ellentétben a benne rejlő fogalommal, széthuzó fizikai tüneteket idézett föl a nagy liberális párt belső életében, van azonban egy nagy haszna. Ez pedig abban áll, hogy kiszabadította a magyar kormányt a klikkuralom nyomása alól. Ma már elmúlt az ideje, hogy a *Tisza*-csoport monopóliumot csinálhasson a hatalomból és dermedtő súlylyal nehezüljön a kormány működésére. Ma egy csoport sem kaparíthatja hatalmi körébe a kormányt, mert a másik féltékeny csoport ezt nem engedi.

Igy tehát a nagy liberális párt kebelében dúló politikai torzalkodás parlamenti életünkre nem káros, hanem örvedetesjelenség is, mert a régi megrogzött hatalmi elemek szerencsés megbolygatását jelenti az új pártvegyülés által. Mint mi obszerváljuk és reméljük, a végeredmény sem dekompozíció, sem explózió nem lesz,

hanem a tiszta elemeknek desztillációja és megjegecedése.

Igy aztán nem lesz a kormány egyes hatalmi körök önző céljainak zsákmányává, csak az ország érdekeit tarthatja szem előtt és saját erejét, emelkedését, szilárdulását a hazáéban fogja keresni és meg is fogja találni.

Ez *Deák* Ferencz hagyományára. *Széll* Kálmánnak, a megelőző kormányokkal szemben, éppen e hagyomány felujtása képezi érdemét.

A *Tisza-Bánffy* önző *ex-lex*-e ellenében a »salus reipublicae« lesz a *suprema lex*.

Budapest, okt. 2.

Közös minisztertanács. Bécsből jelentik, hogy ott ma délelőtt közös minisztertanácskozás volt, a melyen részt vettek *Goluchowski* gróf, *Kállay* és *Krieghammer* közös miniszterek, *Széll* Kálmán és *Körber* miniszterelnökök, *Lukács* László és *Hegedüs* Sándor magyar miniszterek, *Böhm-Bawerk*, *Call* báró és *Witte* osztrák miniszterek és *Beck* báró tábornag, vezérkari főnök. A tanácskozás tárgya az okkupált tartományok vasuti összeköttetése volt. *Széll* Kálmán miniszterelnököt a király ma délben hosszabb kihallgatáson fogadta. A magyar miniszterek holnap utaznak vissza Budapestre.

A székesfehérvári püspöki szék betöltése. A dr. Steiner Fülöp halálával megüresedett székesfehérvári püspöki szék betöltésére nézve fölmerült különböző hírekre és személyi kombinációkra vonatkozólag, illetékes helyről vett értesülés alapján azt jelentik félhivatalosan, hogy ez ügyben még nem voltak hivatalos tárgyalások. A vallás- és közoktatásügyi miniszter még nincs abban a helyzetben, hogy a kinevezendő püspök személyére nézve előterjesztést tessen a minisztertanácsnak. Ez csak akkor történik meg, ha az új székesfehérvári püspök személyére nézve a miniszter megállapodott. Eddig azonban ilyen megállapodásról szó sincs.

Veszprém vármegye közgyűlése. Veszprém vármegye közönsége folyó hó 1-én és 2-án tartotta meg *Fenyvesy* Ferencz dr. főispán elnöklete alatt október havi rendes közgyűlését a vármegye közönségének szokatlan nagy érdeklődése mellett. Az érdeklődésnek oka volt azon körülmény, hogy a vár-

megyei utalap terheinek fedezésére az állandó választmány 2 százalékos megyei pótdadó kivetését indítványozta, a mely indítványt a közgyűlés Jókuty Albert kuriai bíró megyebizottsági tag felszólalásai, valamint a tárgyhöz Hunkár Dénes, Barthalos István, André Gyula, Kenessey Zoltán, továbbá dr. Purgly Sándor, Szabó Imre, dr. Óváry Ferencz orsz. képviselők hasonló szellemű hozzászólásai után egyhangulag elvetette s Szabó Imre orsz. képviselő indítványára egy bizottságot is küldött ki a közgyűlés, meggyőződést szerzendő arra nézve, vajjon az utalap terhei miként volnának a jelenlegi adózás keretében s mily megtakarítások révén fedezhetők. Az 1901. 1902. évekre a költségvetés többi tétele minden kifogás nélkül elfogadtatott. Ugyancsak Jókuty Albert indítványára a vármegye közgyűlése, a mely ez alkalommal különösen népes és felette látogatott volt, a Széll-kormány üdvözlését is elhatározta s még az együtt ülő közgyűlésből Széll Kálmán kormányelnökhöz a következő tartalmú táviratot menesztette:

„Magyméltóságú miniszterelnök! Veszprémvármegye együtt ülő rendes közgyűlésében Nagyméltóságod személyéhez és a Nagyméltóságod által képviselt szabadelvű eszmékhez való törhetlen hűségét egyhangú lelkesedéssel kifejezván, Nagyméltóságod irányában őszinte bizalmát nyilvánította.

Beszámolók.

Sokáig tartott, de végre mégis belátták országgyűlési képviselőink, hogy szükséges anéppel együtt esznelni a közvéleményt. A mióta Tisza Nagyváradon, Apponyi Jászberényben beszéltek, a beszámolóknak nagy divátja lett. A vasárnapi beszámolókról már írtunk, de csak négy képviselő beszédével foglalkoztunk, ma újból kaptunk tudósításokat vasárnapi beszámolókról. Beszélt Visontai Soma Gyöngyösön, Molnár Jenő Szentesen, Neményi Ambrus Szilágy-Csehen. Meg kell említenünk, hogy Bartha Miklós is beszélt, nem az ő választói előtt Gyulán, hanem Gyöngyösön, a hová Visontait kísérte el. A gyöngyösi választó polgároknak igazán szép napjuk volt. Ugy az ő képviselőjük, Visontai, valamint Bartha Miklós nagyszabású szónoklatokat mondtak.

A beszámolókról a következő tudósítások szólnak.

Visontai Soma

vasárnap délután tartotta óriási közönség előtt Gyöngyösön beszámolóját. Beszédjét azzal kezdte, hogy azóta, a mióta utolszor állt választói előtt, az ország nehéz válságon ment keresztül, de az egyesült ellenzéknek sikerült a törvényellenesen uralkodó kormányt leszorítani. Széll Kálmán kormánya nem adott ugyan az azonnali gyökeres változásra reményt, de mégis sikerült az aggodalmakat eloszlatnia. Mindenesetre megnyugtatónak tartja a volt nemzeti pártnak a szabadelvűpártba való belépését. A kereskedelmi és mezőgazdasági válság javítására a kormány ígéreteket tett, melyekkel szemben várakozási álláspontra helyezkedik. A kormánypártban ugyan még mindig Tisza pártja dominál, a miért is bizalommal néz Apponyi és társai működése elé. Az új kor-

mány néhány cselekedetével még a függetlenségi párt is meg tudott barátkozni. Mindazonáltal még megoldásra vár a munkáskérdés és a választói jog kiterjesztése, melyet megszüretni pártjának feladata. Azután az agrár- és merkantilkérdésre tér át, a melyben a két pártnak nem ellenségeskedésére, de összhangzó működésére van szükség. Ausztria helyzetéről szólva megemlíti, hogy pártja feladata az osztrák válságban a magyar nemzet jogainak tisztelettelésére ügyelni. Ebből a válságból a magyar nemzet jogainak kell megszilárdultan kijönniök. Abban a pillanatban, a mikor Ausztriában megszűnik az alkotmányosság, Magyarország csak perszónalunióban állhat vele. Magyarország a monarchia egyetlen szilárd tényezője, de igazán erős csak a gazdasági különválás által lehet. Szükséges a vidéki városok fejlesztése is, melynek eléréséhez megkívánatik, hogy a megyei hatósági befolyás alul kivétesse és a nyomasztó közterhek egy részét az állam vegye át. Ezt a kérdést a parlamentben is szóvá fogja tenni. Majd a katolikus autonómiáról beszél, melyben ugyanazt az álláspontot foglalja el, mint Ugron Gábor, végül pedig megemlíti, hogy az olasz bor behozatala ellen való védekezéssel a magyar bortermelés érdekében mindent el kell követni.

Zugó éljenzés jutalmazta a népszerű képviselőt, a ki után Bartha Miklós szólalt föl. Nagy fontosságú és szónoki szépségekkel gazdag beszédéből adjuk a következőket:

Bartha Miklós

azt mondja, hogy Visontai Soma politikai iránya minden főkérdésben meg egyezik az ő eszméjével és eszményeivel.

A két év előtti obstrukció oly időt zárt le, mely jellegzetességénél fogva megérdemli a korszak elnevezést. Iratva és szégyenkezve gondoljon a korszakra mindenki. És a csatát minden vonalon az ellenzék nyerte meg, a miből a politikai következmények egész sorozata támad. Ez tette lehetővé a volt nemzeti pártnak, hogy bevonuljon a kormánypártba. Ez nyitotta meg az utat Széll Kálmán előtt, hogy elfoglalja a miniszterelnöki széket.

Ebből következik mindenekelőtt, hogy a kormánypárt soraiból mindazok távozzanak, kik a harcban leverettek, másodsor, hogy az új kabinet azokra a férfiakra támaszkodjék, kik az új korszak létrehozásán közreműködtek.

De a kiknek, mint legyőzötteknek, immár semmi keresnivalójuk nem lehet az új korszak vezetésénél, azok bent maradtak a pártban. A nagyváradi beszéd is részben elhomályosítja, részben elferdíti az obstrukció mivoltát, mikor ráfogja, hogy az kizárólag a volt kormányelnök személye ellen irányult és midőn állítja, hogy a volt kormányelnök, mihelyt ezt az irányt észrevette, önként távozott helyéről. Ez nem felel meg a valóságnak. Az ellenzéki pártok követelték Bánffy báró távozását, mint a parlamenti béke egyik feltételét, de ezzel egyszerre követelték a rendszerváltozást is.

Közjogi feladatunk az új korszakban fokozódott. Szükségünk volt az új rendszerre, mert csak tiszta választások mellett veheti a nemzet kezébe saját sorsát,

Egy politikai nemzet nemcsak egy önmagába zárt organizmus, mely öncélokot követ s erőforrásokat nyit létfeltételeinek kielégítésére, hanem egyszersmind tagja a művelt emberiség nagy családjának is. Mint ilyenre szintén feladatok hárulnak. Mikor azt mondjuk, hogy nemzetünk öre volt a nyugati civilizációnak, akkor megjelöltük e nemzet történelmi feladatát.

Megszűnt-e ez a feladat? Nem látjuk-e a szláv eszme lassu, következetes és félelmes kibontakozását a világtörténet homályából? Érezzük, hogy a szláv eszme egy merőben új világrendet jelent. Ez az új világrend rohamra készül.

Mi pedig itt állunk az ütközés délelő-pontján. Állunk leszerelve, függve idegen érdekek vontató kötelén, egy szövetségben, melynek se erkölcsi, se reális haszna ki nem mutatható.

Ahhoz, hogy történelmi feladatait egy nemzet betölthesse, szabad cselekvési képességre van szüksége.

Önállóság nélkül nem hívhatjuk életre a nemzetben szunnyadó katonai képességeket és nem fektethetjük a nemzeti ipar kifejlődését a gazdasági életünket olyan széles alapokra, a melyen a nagyhatalmi állás igényei elterülnék. Erősödni van szükségünk minden irányban. El kell tehát távolítani azon közjogi és gazdasági gátakat, melyek az erősödést hátráltatják.

Ausztria egysége bomladozik. Az alkotmányos kezelés kétéssé vált ott. Sohasem volt nagyobb szükség a közjogi önállásra. Ha eddig nem lett volna, e pillanatban csakugyan teremteni kellene olyan pártot, mely feltékenyen örökös a függetlenségi eszme mellett.

Arra, hogy a függetlenségi eszme komoly és igazi hívei gyarapodjanak, nyujt ugyan fegyvert az új rendszer, de nem adja a nemzet kezébe az összes fegyvernemekből álló teljes felszerelést a minden vonalon való győzelem kivására. E felszerelés megszerzése képezi pártunk aktuális feladatát.

Szélesebb alapra kell fektetni az alkotmányt és meg kell szaporítani a gazdasági munka tényezőit. Tehát választási jogot kell követelnünk minden nagykoru, önjogu magyarul irni, olvasni tudó és adót fizető honpolgár részére és szakadatlanul kell követelnünk a külön vámtérület rendszerét.

Gazdasági életünk pedig nemcsak kóros, de valóban szégyenletes. Ez a helyzet nem tűrhető. Élni akarunk! Azzal a becsületes szándékkal, hogy jogban, vagyonban többet hagyjunk utódainkra, mint a mennyit őseinktől örököltünk.

Este pártvacsera volt a képviselő tiszteletére, a kit Venczi István köri elnök köszöntött fel.

Molnár Jenő

vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját Szentesen, melyben a gazdasági helyzetről beszél, a melynek megoldása a jövő legfontosabb kérdése. Majd az Ausztriától való függetlenítés szükségét hangoztatja. Agrárizmusról és merkantilizmusról szerinte nálunk szó sincs, s az, a mit annak neveztek, csak a nyomott viszonyok visszhangja.

Majd a pártokról beszél. A néppártot a függetlenségi párttól elválasztja az, hogy a néppárt a kiegyezés alapján áll. A kormány működését egyelőre

nem akadályozza, mert ez vezet céljuk elérésében, a teljes politikai és gazdasági függetlenséghez.

Neményi Ambrus

Szilágycsehen szintén vasárnap számolt be választóinak.

Szerinte üdvös volt a 67-es pártok fuzionálása. Ausztriával szemben önmegtagadásra van szükség, de el kell készülnie lenni a külön vámtérület eshetőségére is. A közigazgatás átalakítása és a tisztviselők fizetésrendezése sürgős. Egyszerű és demokratikus közigazgatásra van szükségünk. Végül a jelenlegi kormány programjának megvalósítására alkalmasnak tartja.

SZÉKESFŐVÁROSI ÜGYEK.

Az ó-budaiak temetője.

Nemrég megírtuk, hogy a haladók ó-budaiak ma-holnap kénytelenek lesznek kivándorolni, mert megtelt a temetőjük s az új temető ott veszett a bizottságok utvesztőjében. A mérnöki hivatal nagy sokára készítette ugyan tervet az új temető berendezésére, a terv azonban nem igen számolt az ó-budaiak szegényes viszonyaival. A főváros hatósága már régebben többkisebb-nagyobb telket vásárolt az ó-budai temető közvetlen közelében arra a célra, hogy a betelű félben levő régi temetőt meg lehessen bővíteni. Ezeknek a telkeknek a parcellázására s beosztására a tanács utasította a mérnöki hivatalt, a mely ma bemutatta a terveket. E szerint a munkálat 24.000 koronába kerül. Minthogy azonban a terület hegyvidéken fekszik, a mérnöki hivatal vélekedése szerint támasztó-falat is kell építeni, a mi 29.500 koronát igényel.

A támasztó-fal építésére a mérnöki hivatal kétféle tervet ajánl. Az egyik szerint a falban sir-üregeket alkalmaznának egyes koporsók részére s ebben az esetben a költség 97.000 koronára rug, a másik terv szerint pedig a támasztó-falban tágas családi sírboltokat építenének s ekkor a kiadás 140.000 korona.

A temetőre felügyelő bizottság ma tárgyalta a temető ügyét, de a mérnöki hivatal egyik tervét sem fogadta el. Nem tartja ugyanis szükségesnek, hogy az ó-budai temetőben a főváros fölös számú sírboltokat építtessen, mert a városrészi helyi viszonyai nem olyanok, hogy az ilyen költséges befektetést megokolják tennék.

A mérnöki hivatal terve szerint való költséges támasztó-fal építéséhez sem járult a bizottság, mert lehetséges, hogy a meredekebb helyekről leomló föld megkötése olcsóbb eljárással is elérhető. Végére abban állapodtak meg, hogy a végleges megoldásra vonatkozólag csak akkor tesznek határozott javaslatot, ha majd, a helyszíni szemle alapján, a kellő tájékozódást megszerzték. A mit már előbb is megtehettek volna.

× **A felső Dunapárt építése.** A Dráva-utca és Margithid közötti Dunapárt rendezését a földmívelésügyi minisztérium erősen sietteteti. Tegnap a minisztériumban már döntöttek az új 1534 méter hosszú rakodópárt építése dolgában is. Az építésre hirdetett árlejtésen 19 ajánlatot adtak be, a mely közül a legolcsóbb 299.099 korona en-

gedményvel 998.305 koronáért ajánlkozott a munkára, a legdrágább 190.713 korona felülfizetés mellett 1.488.118 koronát kért az építésért. Az ajánlatok elbírálására kiküldött bizottság a Neuschloss Ödön és Marcell cég ajánlatát fogadta el, a mely 146.375 korona engedménnyel 1.151.030 koronáért építi meg a rakodópartot.

× **A Vérmező gazdagodott.** Az Ördög-árkot, a mely széles mederben jókora területet foglalt el a Vérmezőből, a főváros beboltoztatta. Ma felmérték a boltozás következtében nyert új területet, a mely 2260 négyszögöl. Az új földet átadják a katonaságnak azzal a kikötéssel, hogy egy hónapi felmondás mellett köteles a fővárosnak bármikor visszaadni.

× **A gellérthegyi szerpentin-ut.** A főváros és a közmunkatanács egymáshoz való szeretete közmondásos. A kölcsönös szeretet, helyesebben alapos gyűlölet árát a közönség fizeti, mert itt a két veszekedő fél között a harmadik az ütletet kapja. A főváros a Rudas-fürdő mögötti régi szerpentin-főljárót a közmunkatanácsal akarja megépíttetni. A közmunkatanács az utat fölszemesnek tartja, mert az eskütéri hid budai fejével szemben díszes lépcsős utat épít a hegyre. Hát a kiket kocsiiban tolnak, hol járjanak? Kérdi a főváros. A lépcsős uton, feleli a közmunkatanács. És átírat fel, átírat le, a két hatóság nem tud megegyezni. A szerpentin-ut azalatt teljesen romba dől, a hegyet amugy is elhordják a mérnökök jóvoltából s mire beáll a béke, nem lesz hegy, a melyre szerpentin-utat építsenek.

Böjtös vasárnapok.

Berlinben elrendelték az üzletek 9 órai bezárását. Az üzleti alkalmazottak Eldorádója lesz hát a német birodalom fővárosa. Szegények, most már színházba is elmehetnek. Ha nem is látják az első felvonást, a vigjátékokban mégis az ő jelenléteket nyerek el egymást a szerető szívek. A tragédiákban e pillanatban következik be a tragikai bűnhődés, most ürül a méregpohár, most merül a tör a hűtlen szívbe. Mindezen nagy lelki gyönyörűségére és épülésére fog szolgálni az érző keblű segédnek és az ábrándos elárusító kisasszonynak.

Olvassuk ugyan, hogy „*némelyek* féltik az intézkedés következtében Berlin világvárosias jellegét.” Ezek a féltékeny némelyek azonban alighanem az üzletlajdonos urak lesznek, kik korán reggeltől késő estig üzik, hajtják alkalmazottaikat. A mi a világvárosiaság vámján kárba megy, megtérül a családiasságrévén és Berlinnek lesznek ismét szelid idilljei a családi lámpa nyájas világánál...

Berlin tehát a humanitás és családiasság nevében hozta meg reformját, de hová céloz a magyar székesfőváros rendőrsége, a midőn egy rendeletben betiltja, hogy vasárnap a korcsmákból ételt hozsunk haza?

Már el van tiltva, hogy a „bodegák” és csemege-kereskedések vasárnap hideg ételt áruljanak, most meg meleg ételt sem szabad árulni. A vasárnapot „*valláskülönbőség nélkül*” nem tekintik böjtösnapnak, rendőrségünk furcsa rendeletével ilyennek teszi meg. Melyik vallási

szekta tanai tiltják vasárnap a naturszeletet, vagy a rántott csikét?

Színházba tebát — óh boldog Berlin! — vasárnap se menjenek a budapesti családok, mert honnan keritenek akár hideg, akár meleg ételt, ha megéheznek? Ha csak csapatostul nem megy a család örege-apraja a korcsmába. Budapesti korcsma vasárnap este, színház után, ha ugyan nincs módunk elégáns vendéglőbe vonulni, bizonyára nem oly hely, a hová polgáris, szolid családok bátran ellátogathatnak.

Vagy csalódnánk, és a főkapitány ur is a pátriarkális erkölcsök nevében adta ki a rendeletét? Színház, korcsma és kirándulások helyett a konyha szelid világába akarná visszavarázsolni a budapesti családanyákat? De miért akarja, hogy éppen vasárnap nyeljenek vagy éhkortyot, vagy — mérget, egy kis jó falat helyett?

Nem tudjuk, hová céloz a famózus rendelet, de hogy a rendőrség boszorkánykonyháján ezt az egyet rosszul főzték ki, annyi bizonyos.

Allami kezelő-tisztviselők nagygyűlése.

A X. és XI-ik fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők ma délután 3 órakor tartották országos értekezletüket az újáróházba nagytermében. A gyűlést *Szilágyi József*, a mozgalom végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg, kinek indítványára a tárgyalások megkezdése előtt üdvözlő táviratot küldtek ő felségéhez. A távirat szövege a következő:

„A magyar állami kezelő-tisztviselők sanyaru helyzetük javítása céljából a mai napon országos értekezletet tartván, ez alkalomból legalázatosabb alattvalói hódolattal üdvözlök felségedet s könyörögnek felséged atyai jóindulatáért.”

Ezután *Szilágyi* hosszabb beszédet intézett a nagyszámban megjelent tisztviselőkhöz, üdvözlőlvén őket, de különösen a vidékieket, a kik nem kimélve fáradságot, megjelentek az országos nagygyűlésen. Majd ismertette a mozgalom célját. Az értekezletnek, ugymond, az előléptetési viszonyok rendezéséről kell tanácskozni, mert a kérvények és küldöttségek már mitsem használnak. Sanyargó, szenvedő kartársak érdeke kívánja ezt a mozgalmat, mert a kezelő-tisztviselők előléptetési viszonya rendkívül silány, mert csak minden tizediknek van a mai helyzet szerint kilátása arra, hogy élete alkonyán 800 forint fizetéshez jut. Szavatszámokkal és példákkal igazolja.

A telekkönyvezetők karnak nincs ilyen erős sérelme, azért nem vették be őket a mozgalomba. A telekkönyvezetők állása jobb a számvevői állásoknál is, daczára annak, hogy ez utóbbi állás betöltőitől érrettségi és államtudományi vizsgát követelnek. A végrehajtó-bizottság nevében a mandátumokat megköszönve, azokat az orsz. értekezlet rendelkezésére bocsátja.

Most egy rövidebb vita keletkezett az értekezlet országos volta körül, míg végre kimutatták a nagygyűlés „országos” jellegét.

Ezután megválasztották a kongresszus tisztikarát, a mely a következőképpen alakult meg: Elnök lett *Szilágyi József*, alelnök *Lajtos Antal* és *Kondorossy Emil*, pénztárnok *Leszle Ödön*,

ellenőr *Füredy Imre*, jegyző *Spáda Zsigmond* és *Kotzó Árpád*.

A nagygyűlés második tárgya azon törvényjavaslat tervezetének megvitatása volt, melyet a X. és XI. fizetési osztályba sorozott állami kezelő-tisztviselők előléptetési viszonyainak rendezéséről és címüknek meghatározásáról a végrehajtó bizottság terjesztett a nagygyűlés elé. Az értekezlet hosszabb vita után elhatározta, hogy a tervezetet a végrehajtó bizottság utján felterjeszti az összes magyar minisztériumokhoz és a magyar országgyűlés mindkét házához.

Végül a végrehajtó bizottság bemutatta a számadásokat, mire az országos értekezlet neki a felmentvényt megadta.

Háboru Kinában.

A német körjegyzékre már mi is válaszoltunk, még pedig természetesen olyan értelemben, a mint azt Németország kívánta. Igaz, hogy a mi válaszuknak csak elméleti jelentősége van, mert bennünket a kínai események nem valami nagyon érintenek, nekünk ott érdekeink nincsenek s így szavunk is vajmi keveset nyom, de végre is nagy hatalom vagyunk s nyilatkozatunkra legalább mások részéről történhetik hivatkozás. Mi is kívánjuk tehát a kínai lázadások értelmi szerzőinek megbüntetését, a mihez annál több jogunk van, mert nemcsak anyagi áldozatokat hoztunk, de embert is veszítettünk a kelet-ázsiai rend helyreállítása érdekében.

Még nem tudjuk, hogy a többi hatalmak hogy fogadták a mi állásfoglalásunkat. A boxerek valószínűleg épp oly kevéssé fognak hederíteni rá, mint akár a német, akár az angol fenyegetésekre.

Mai távirataink a következők:

London, okt. 2.

Az osztrák-magyar manarchiának a német körjegyzékre adott válaszárol a felhivatalos *Post* azt jelenti, hogy *Ausztria-Magyarország nemcsak készen nyilatkozik a német proppozíciók elfogadására, hanem egyuttal azt a reményt fejezi ki, hogy a többi hatalmak is hozzá fognak járulni a kínai kérdésnek egységes eljárással való kielégítő megoldásához.*

London, okt. 2.

A *Morning Post* bécsi levelezője arról értesül, hogy a francia kormány a kínai problémára vonatkozó körjegyzéket szerkesztett, mely a kérdés megoldásának gyorsítását akarja előmozdítani és *Csing* és *Li-Hung-Csang* elé terjesztendő pozitív indítványokat tartalmaz. A körjegyzék összhangzásban van azokkal az eszmékkel, melyeket *Delcassé* különféle alkalmakkor kifejtett és melyek meggyeznek azzal a felfogással is, melyet a többi államok külügyminiszterei is jegyzékekben és a kínai követekkel való érintkezés alkalmával kifejezésre juttattak. A jegyzék föltétlen engesztelést és kárpótlást kíván a legyilkolt áldozatokért és a megsértett anyagi érdekekért. Európának meg kell mutatni, hogy nem türi meg és meg is tudja torolni a nemzetközi jog megsértését. Az európai követeknek ezt *Csing*-gel és *Li*-vel meg kell értetniük. A francia kormány abban a meggyőződésben van, hogy a kínai birodalom integritását a legjobban úgy lehet megóvni, ha Kinát megaka-

dályozzák abban, hogy katonai hatalmára próbáljon támaszkodni. Ennek elérésére nagy mértékben hozzá járulni a Kinába való fegyver-bevitel megtiltása és a nagyobb és stratégiai szempontból fontosabb várak lerombolása. A *Morning Post* párisi levelezője azt jelenti, hogy Oroszország fölfogása azonos a francia jegyzékkel, melyet Németország és Japán is elfogadtak.

Péttervár, okt. 2.

A vezérkar tegnap a következő jelentést adta ki: Takuból érkezett jelentés szerint *Walderssee gróf egy hétig marad Takuban*. Mult hó 27-én megnyitották a távirati összeköttetést *Khabarovsz* és *Kharbin* között. Az oroszok 24-én elfoglalták *Szaucsaikaut* és elkergették a kinaikat, a kik erre visszavonultak sáncaik mögé, a honnan később 43 halott hátrahagyásával elmenekültek. Mind a két ütközetben a kinaik kemény ellentállást fejtettek ki. A futó ellenséget másfél szotnya kizakság üldözte. Az oroszok vesztesége három halott és három sebesült.

Berlin, okt. 2.

Vilmos császár a kínai császártól a következő táviratot vette:

„Ő felsége Kína császára üdvözlét küldi ő felségének a császárnak. Hogy felséged követe, *Ketteler báró*, mint a Kinában hirtelen kitört lázadás áldozata elesett a nélkül, hogy ezt hivatalnokaink megakadályozhatták volna és hogy ez által a barátságos viszony megzavartatott, ezt mi mára legmélyebben sajnáltuk. A mai napon kiadott rendelettel meghagytuk, hogy az elhunytért egy oltárnál áldozatot hozzanak és utasítottuk *Kunkang* nagytitkár, hogy az oltárnál ital-áldozatokat hozzon. Az északi és déli kikötők kereskedelmi felügyelőit egyuttal utasítottuk, hogy a koporsó hazaszállításánál minden lehető intézkedéseket tegyenek. A holttestnek Németországba való megérkezésénél rendeljük, hogy egy második áldozatot hozzanak egy oltárnál és ennek végrehajtásával *Lunhabinant*, a pénzügyminisztérium alelnökét, biztuk meg. Ez által kívánjuk kifejezni fájdalomunkat és az elhunytól való megemlékezésünket. Németország mindig a legbarátságosabb viszonyt tartotta fenn Kinával. Ezért bizton reméljük, hogy felséged mindennek előtt megfogja óvni Kína és a külföld nagy közös érdekeit és ezért le fog tenni minden haragját, hogy mihelyt lehet, megállapítsák a béke és minden részről örök időkre szóló egyetértés tétessék lehetővé. Ez a mi leghöbben táplált reményünk és legélénkebb óhajunk.”

Vilmos császár következő, szeptember 30-áról keltezett távirattal válaszolt:

Kína császárához. Én, a német császár, megkaptam ő felségének, Kína császárnak táviratát. Megelégedéssel láttam abból, hogy felséged törekszik követemnek gyalázatos, minden kulturát gunyoló meggyilkoltatását vallásának szokása és szabályai szerint kiengesztelni. De én, mint német császár és keresztény ezt a szörnytetett itáláldozatok által nem tekinthetem kiengeszteltnek. Meggyilkolt követemen kívül igen sok keresztény vallású testvér, püspökök, hittérítők, nők és gyermekek léptek Isten trónja elé, a kik hitökért, a mely az enyém is, kinszenvedések közt erőszakos halállal haltak meg és felséged vádlóiként lépnek fel. Elegendők-e a felséged által elrendelt itáláldozatok mindezekért az ártatlanokért? Nem teszem felelőssé felségedet azért a sérelemért, melyet a minden népeknél sérthetettnek tekintett követéségek ellen el-

követek, sem pedig azért a súlyos bántalomért, melylyel oly sok népet, felekezetet és felségednek alattvalóit, a kik az én keresztény hitemet vallják, sújtották. De felséged trónjának tanácsadói, a hivatalnokok, a kiknek fejére száll annak a büntetnek a vérvádja, mely az összes keresztény nemzeteket rémülettel tölti el; kell, hogy lakoljanak gyálázatos tetteikért és ha felséged a megérdemelt büntetéshez juttatja őket, ezt oly kiengesztelésnek fogom tekinteni, a melylyel a keresztény nemzetek beérik. Ha felséged ehhez császári kezét nyújtja és ebben elfogadja az összes érdekelt nemzetek képviselőinek támogatását, úgy én a magam részéről kijelentem, hogy ezt elfogadom. Szívesen üdvözlöm e czéltől felségednek Peking fővárosába való visszatérését is. Walderssee gróf tábornagyom rendeletet fog kapni, hogy felségedet nemcsak hogy rangjának és méltóságának megfelelőleg tisztelettel fogadja, hanem minden katonai oltalmat is nyújtson felségednek, melyet kíván és melyre a lázadók ellen talán szüksége is van. Én is óhajtom a békét, de olyan békét, mely a bünt kiengeszteli és az összes idegeneknek Kínában teljes biztonságot nyújt testük és életük, vagyonuk és birtokuk tekintetében, de különösen vallásuk szabad gyakorlásában.

Vilmos I. R.

TÁVIRATOK.

Szeged, okt. 2. Kavarán krassó-megyei község kőbányáiból a munkások igen sok dinamitot loptak. A hatóságok merényllettől tartanak. A tolvajok kinyomozására és a merénylet megakadályozására a szegedi csendőrkerületi parancsnokság csendőrösszpontosítást rendelt el. A munkások elégtelenség a munkabér csekélysége miatt. Nagyobb mozgalomtól tartanak. Szegedről is nagyobb számú csendőrlégénység utazott Kavaránra.

München, okt. 2. Albert belga herceg és Erzsébet bajor hercegnő polgári házasságkötése ma délelőtt fél 11 órakor ment végbe a királyi palotában. A hercegi párt Craillshheim báró miniszterelnök adta össze. A polgári házasságkötés után a jelen volt fejedelmi személyek fényes kísérettel a Mindszentek templomába mentek. A menyasszonyt Luitpold régens herceg és Lipót belga király, a vőlegényt pedig Károly román király és flandriai gróf kísérte a templomba, a hol már a diplomáciai kar, az udvari és állami méltóságok és más meghívott előkelőségek várták a násznépet. Mintán mindenki elfoglalta kijelölt helyét, megkezdődött az egyházi szertartás a gyűrűváltással. Azután a müncheni érsek beszédet intézett a fejedelmi mátkapárhoz, utalva a házasságból eredő komoly kötelezettségekre és szerencsét kívánván a belga és a bajor népnek. Az egyházi szertartás után ünnepies fogadás volt a trónteremben.

Betörök a vatikánban.

Róma, okt. 2.

Mint biztos hire jár, a vatikánban ismeretlen tettesek feszítésvással feltörték egy pénzszekrényt, a melyből 375.000 líra értékű járadékfizetéseket és 3000 líra készpénzt elloptak. A pénzszekrény a vatikán második emeletén volt elhelyezve és a vatikáni paloták igazgatóságáé volt, a mely a kocsiakról, lovakról és a St.-Péter-templom diszitményeiről gondoskodik. Bizonyos, hogy a tolvajok ismerő-

sek voltak a helyi viszonyokkal és hogy a lopást kényelmesen előkészítették. Singarelli vizsgálóbíró kutatja a tetteseket, de ezeknek eddig még nem akadtak nyomára.

Apróságok.

Darányi miniszternek gratuláltak Ó-Gyallán, hogy bokros teendői között sem maradt el az új obszervatórium megnyitásáról.

— Oh kérem, kérem, — felel a miniszter, — igen otthonosnak érzem magamat. Hiszen Budapesten is folytonosan... obszerválnak.

Épp a főlevetés alatt kerültek forgalomba az *Egan* leköszönéséről szóló hírek. Azt hisszük, hogy **Darányi** élt az alkalommal és kitűnő horoszkopot csinált a ruthének apostolának Ó-Gyallán.

Néhány nap mulva másodjára üdvözljük Budapesten a persa sahot.

Várják is már nagy merénylő kedvvel. Protestációkat dobálnak be a kocsijába, kik a kapott rendjelt kicsinylik.

A fővárosi közgyűlésileg visszautasított rendjel sem nyugszik gyászos sorsába.

Nyilatkozat közlésére kért fel bennünket, a melyben kijelenti, hogy a legrövidebb idő alatt tudni akarja a jövőt, máskülönbén „*az ártók közül kitör s gomblyukat kér!*“

Most értjük csak, hogy mért kelt ki az öreg *Tisza* Nagyváradon azok ellen, a kik a fű növést is hallják. Kicsoda törődnek az oly fűvel, ha csak nem Nabukodonozor, a melyet más kaszál le, másnak legelnek le az új érában?

— „Lekaszálták már a rétet“, — suttogja a növekvő fű a hallgatódzónak és hiába várnak Tibiscusék... új fűre!

A 48-as honvédek elégtelensége.

— Saját tudósítónktól. —

Hosszu évek óta nagy az elégtelensége a negyvennyolczas honvédeknek, az 1848/49-iki honvédegyetek országos központi bizottsága ellen, a mely az agg szabadsághősök érdekeit nem támogatja azzal az egyszerűséggel, a mint az szükséges volna. Zúgolódásuk az idén már erős hangon jut kifejezésre.

A holnap — október 3-án — megtartandó országos gyűlés alkalmából az ország honvédegyetei, melyek ilyenkor mindig képviseltetni szokták magukat, a központi bizottság lanyha működése ellen országos agitációt indítottak meg.

Két kiáltványt kaptunk kézhez. Az egyiket a jászkerületi, a másikat a kolozsvári és kolozsmegyei honvéd-egylet bocsátotta ki.

A jászkerületiek *felháborodva* kérdik, vajjon mire való az állítólag működő központi bizottság? Ezután elősorolják súlyos sérelmeiket. Kimondják, hogy e bizottság a honvédek egyetemének érdekeit nem juttatja érvényre. Oly

javalmazást kíván, mint a milyent a mostani *m. kir. honvédség* elagott vitézei kapnak, kiknél nem kutatják detektívyszerűleg, vajjon az illető *nem fizet-e több adót 4, illetve 10 koronánál, munkaképes, vagy nyomorék-e és kap-e valahonnan valamely keserves napibért.* Ezt az eljárást a jászkerületiek a *kegyelemfalat* megadása vagy megtagadása kérdésénél nemcsak jogtalan, de a *legsúlyosabb és legsértőbb* feltételeknek tartják. Ezért elhatározták, hogy a holnap kezdődő közgyűlésen e súlyos állapotok megváltoztatása iránt interpellációt intéznek. Kiáltványukban fölkéri az ország összes honvédegyeteit, hogy ezt az ügyet togyék magukévá.

A *kolozsvári* honvédegyelet kiáltványa kijelenti, hogy az országos közgyűlés feleslegessé vált, mert a központi bizottság csak formáságokra szorítókozó jelentéseket tesz, a honvédegyeteknek több ízben megújított panaszait pedig meg se hallgatják, honvédtársaikon nem segítenek és az új választmányt a *Podmaniczky* Frigyes és *Mikár* Zsigmondék részéről előre elkészített névsor szerint állítatják össze. Kimondják, hogy ők többé nem kívánják magukat kompromittálni. Mikár titkári hivatala által időnkint támasztott pörlekedésekkel. S mint-hogy még ezenfelül számos egylet felterjesztéseit a központ még *közgyűlési tárgyalásra* sem bocsátotta, elhatározzák, hogy az országos közgyűlésre többé tagokat nem küld, hanem autonóm jogkörében fog minden lehetőt elkövetni a honvédek érdekében.

Mint látnivaló, mindkét honvédegyelet egyetért abban, hogy a központi bizottság eljárása a legnagyobb fokban sérelmes. Az egyik azonban még bizik a közgyűlés erejében, mely megdönthetné a központi bizottság mostani vezetőinek hatalmát, míg a másik lemondott erről a reményről. Elvégre öreg emberektől nem csoda, ha már gyöngének érzik magukat ilyen ostromra.

Az öreg honvédek elkeseredése és méltatlankodása teljesen jogos. Sőt a sérelem még több, mint a mennyit ők hoznak föl.

Biztos tudomásunk van arról, hogy a protekció, főként a pártszellemből vezetett protekció működik a negyvennyolczas honvédek segélyezésénél is. A kinek kellő összeköttetése van a döntő köröknél, az ha még annyi adót fizet is, valamely idegen adóhivatalnál kiállítat magának arról bizonyítványt, hogy abban a községben nem fizet adót, — és kap nagyobb segélyt, mint akárhány olyan öreg honvéd, a kinek semmije sincs, csak

Egy érdemrend és rongyos öltözet.

... Nagyon kívánatos volna, ha a most kezdődő közgyűlés eredménytel járna.

HIREK.

Modern Anteuszok.

Ha az ember végigsétál a székesfőváros utcáin és terein, igen érdekes falragaszokat pillant meg.

Egy tagbaszakadt legény a vállára kapja a másikat. Földhöz termetné, ha lehetne.

Első tekintetre valami politikai természetű falragasznak gondolnók, hanem a plakátot olvasva, meg-

tudjuk, hogy ez egyszer czirkuszi porondról és birkózásról van szó. Ötezer koronát kap, a ki ellenfelét — a czirkusz professziós díjbirkózóját — földreteríti, hogy mind a két vállá érje a földet.

Ötezer forintért nem küzdenek a politikában, hanem a nagy tömeg lélegzetfojtva lesi a komédiát. Előbb a bécsi, most a budapesti közönség tombol a minden esztétikai érdeket, talán őszinteséget is nélkülöző látványoknak és tapsol a győzőnek, mintha csak a régiak testedző és lélekmesítő olimpi versenyének nyertesét ünnepele.

Ugyan kell-e még több durvaság, mint a mennyivel eddig vannak már megáldva a kedélyek? Előbb a hústömeg visszatartó versenye, előadás után a léha mulatóhelyek. Ezek a budapesti lakosság nevelő-intézetei.

„A világ összes díjbirkózó championjai“ vagdoszák egymást földhöz a czirkuszban, az új Anteuszok, a kik nemcsak új erőt, de szép jövődelmet is nyernek a földtől. Ráadásul rendesen csinos kis botránynyal toldják meg, a minek megtűrése talán nem is okvetetlen szükséges székesfővárosunk világvárosi színvonalához.

A rendőrség, ugy látszik, kedvét találja e gyepélyes olympiai dögönyözések és birkózások rőfös programjában. Pedig a főkapitánynak, mint finom izlésű persa oroszlanlovagnak, feladata lenne, hogy a díjbirkózó Anteusz urakat úgy kitegymenjen az arénából, hogy ne csak a két válluk, hanem a lábuk se érje a földet!

A megmagyarosított kályha.

Ügyes dolgot mond el a *Honi Ipar* legutóbbi száma arról, hogy miképpen partolják nálunk a hazai ipart.

A temesvári indóház első osztályú várótermében együtt várták a vonat érkezését *Ludwich* Gyula, a máv. elnök-igazgatója és báró *Nikolics* Fedor főrendiházi tag. A diskurzus a honi ipar körül forgott és az elnök-igazgató büszkén utalt arra, hogy mennyire lendített a máv. a magyar ipar sorsán.

— Szép, szép, — felelé erre a báró, de a vasutnak az ipar terén még sok a megmagyarosítani valója.

— Hát itt van pl. ez a kályha — igazolta állítását a nemes báró és rámutat a szögletben álló kályhára, melyen ércbetűkkel büszkélkedett a felírás: *X. Y. aus Wien.*

— Hát hiszen igaz, hogy mi fokozatosan visszszük keresztül az ipar megmagyarosítását, — mondá láthatóan kellemetlenül érintve az elnökigazgató, — de intézkedni fogok, hogy ez az emlékoszlopa elmult időknél lomtárba kerüljön.

Néhány héttel később *Nikolics* báró ismét a temesvári állomás első osztályú várótermében volt, de most egyedül. Este volt és a báró szundikált egyet, mikor reszelés csikorgása riasztja fel. Álmosan körülnéz és egy munkást lát a jól ismert kályha előtt.

— Mit csinál ott? — kérdé a báró kíváncsian.

— Ich spreche nur deutsch! — hangzik a felelet.

A báró ismételte a kérdést német nyelven, mire megoldódott a munkás nyelve, a ki így szólt:

— Na, ich magyarisir halt den Ofen! — utalva arra, hogy ő a német-

nyelvű czéglírást akarja eltávolítani.

Jót kaczagott a báró és Budapestre érve első dolga volt felkeresni az elnökigazgatót, a kinek azt mondta:

— No ti ugyan szépen magyarosítottok meg az ipart — és elmesélte a históriát.

A mikor az elnökigazgató egyedül volt szobájában, jót boszankodott és azután kiadta a rendeletet:

— No, most már vigyétek a kályhát valahová, a hol igazán senki sem látja!

A midőn két héttel később *Nikolics* báró belépett a verseczi pályaudvar várótermébe, pillantása rögtön a kályhára esett, a melyen meglátszottak a reszelés nyomai. Az átkozott kályhát ugyanis oda vitték, a hol senki sem látja, kivéve *Nikolics* Fedor bárót, kinek történetesen Versecz mellett van a birtoka.

— **Október hatodika.** Az október hatodik gyásznapot ez évben Kőbányán is megülik, a hol az évforduló napján délelőtt 9 órakor a római katolikus templomban felállított gyászravatal előtt *Hock* János plébános tartja a gyászmisét. Kőbányai polgárok közadakozásából fényes zenés mise is lesz, a melyen operaházi tagok működnek közre. A gyásznapon a főváros többi kerületeiből is sokan jelennek meg.

— **A honvéd föellenőrzési szemle.** A székesfőváros területén tartózkodó magy. kir. szabadságot állományú honvédszolgálat föellenőrzési szemléje e hónap 10-én, csütörtökön kezdődik.

— **A Széchényi-szobor tolvajai.** Két tolvaj van már a rendőrség kezében, de valószínű, hogy még kivülök többen is vannak a szobor ellopásában részesek. A két tolvaj veszedelmes tagja a főváros betörő-világának. Az egyik *Gróf* Ágost, a másik *Weisz* József. Mind a kettő sok évet ült már különböző fegyházakban s a rendőrség most azon fáradozik, hogy megtudja tőlük, más bűn nem terheli-e lelkiismeretüket s hogy a szobor ellopásáról teljes beismerő vallomást tegyenek.

— **Beniczky Ferencz főispán jubileuma.** *Beniczky* Ferencz Pest-megye főispánjának jubileuma alkalmából e hónap 8-án, hétfőn lesz az évnegyedes közgyűlés, a mikor is hivatalosan állapítják meg a jubileum módozatait. E szerint a jubileumot november hónap 24-én tartják meg.

— **Betörő katonaság.** Az Akadémia-utca 12. sz. a. levő posta- és távirádahivatalban az éjjel betörők jártak. A helyiség földszintén van, s a tettesek az ott földhöz szögezett vasládát felfeszítették, a honnan 368 korona készpénzt elloptak. A pénztárhelyiség ajtaját rendszerint délután 2 órakor zárják el, de tegnap nem találták meg a kulcsokat, a mely körülményre a szolga figyelmeztette a pénztár előtt levő őrséget. A nyomozás egy irányban a pénztárhoz tartozó emberek ellen indult meg, más irányban pedig a katonaság tagjai ellen. A császári és királyi ténparancsnokság és a főkapitányság vizsgálata meglepő eredményre vezetett. Kiderült, hogy az ott őrt álló katonák követették el a lopást. A pénztárnál ugyanis naponta délután 2 órától reggel 7-ig őrség szokott lenni, hogy lopás ne történjék. *Mások* nem is loptak, csak a katonák. A katonai parancsnokság nyomban le is tartoz-

tatta őket. A pénzt megtalálták nálok. Csak nyolcz korona hiányzott belőle. Azzal védekeznek, hogy mivel a nagygyakorlatok befejezése után az „őreg” katonák szabadságra mentek, a létszám kevés lévén, minden második napon őrségi szolgálatot kell teljesíteniök. S minthogy még ráadásul a lénungadás másnap lett volna és így pénzök nem volt, éhségükben követtek el a lopást. A katonai hatóság a tolvaj katonák neveit titokban tartja.

— **Óralopások.** *Vukov* Józseftől, a rákosi pályaudvari állomásfőnöktől, harmadnap előtt a Somossy-orfeum bejárójánál ellopták ezüstóráját az aranylánczozal együtt. Így jár, a ki német orfeumba jár. — *Tarján* Oszkár m. á. v. tisztviselőt a Teréz-köruton lopták meg 160 koronás aranyórájától és lánczától. — *Kuli* István géplakatosnak 24 korona értékű ezüst zsebóráját a Városligetben a Barokaldi-cirkusz előtt lopták el. — *Matzka* József mechanikust egy kirkat bámulása közben lopták meg 50 koronát érő órájától.

— **Fogházra itélt alkapitány.** Mint lapunknak jelentik, *Jankovics* György nagybecskereki rendőr-alkapitányt, a ki hivatalos szobájában annyira brutális volt, hogy tetteleg bántalmazta özvegy Komárominé kávésnét, könnyű testi sértésért tizennégy napi fogházra itélték.

— **A Vöröskereszt-egylet új palotája.** A Vöröskereszt-egylet palotát épített magának a várban a Disztéren. A palota 1902. május 1-én, vagy legkésőbb augusztus elején válik lakhatóvá. Előre láthatólag az Albrecht-út felé négyemeletes és a Disztér felé háromemeletes lesz, hatalmas arányival, külső kiállításával nagyban emelni fogja a vár díszét.

— **Az erdő sűrűjében.** Kolozsvarról jelentik, hogy a dobrini erdőben, a mely az Andrásy vadászterülete, egy vadász és két fia megtámadták Onec erdőőrt, a ki az orvvadászt lölte. A fukat azonban nem találta el, mire iszonyu küzdelem támadt, melynek Onec áldozatul esett. A gyilkosokat elfogták.

— **Két tüzeset.** Az éjjel két kisebb tüzeset volt a fővárosban. A Rökk-Szilárd-utca 16. számú házban *Jendrassik* Emil mérnök felesége a spirituszlámpát véletlenül feldöntötte. A tűz lángra lobbantotta a butorzatot. Szerencsére hamarosan eloltották a tüzet s nagyobb baj nem esett. Tűz volt azután a Margit-körut 40. számú ház pinczéjében. *Szabolcsi* Samu fűszeresnek raktárában vigyázatlanság következtében meggyuladt több liter spiritusz. Itt is elejét vette a tűzoltóság minden bajnak.

— **A Goldberger-gyár égéséhez.** A Goldberger-féle kékfestő gyárban pusztított tűzveszedelemből kifolyólag holnap, szerdán délelőtt fél 11 órakor tartják meg a tűzvizsgálatot. Ujabbban azt beszélnek, hogy a tűz gyújtogatásból eredt.

— **Garázda szabó.** *Ilavacsék* Ferencz szabó már régóta ellenséges viszonyban volt a tőle különváltan élő feleségével, *Ivanics* Teréz takarítónővel. Tegnap este beállított a feleségéhez a Kőfaragó-utca 5. sz. a. levő lakására s részeg fejjel kibékülésre akarta bírni. *Ivanics* Teréz ismét elutasította. A részeg ember kést vett elő s fenyegette, hogy elvágja a nyakát. Az asszony kiáltásaira befutottak a házbelielők, a kik rendőrt hívtak. A késsel hadonászó ember azonban a rendőrt össze-vissza verte, a ruháját szétépte, azután kezében a késsel futásnak eredt. Hosszas hajszá után fogták el a veszedelmes embert, a kit a VIII. kerületi kapitányság vett zár alá.

— **Az öreg Földényi halála.** A fővárosnak egyik ismert alakja volt az öreg Földényi, az a tisztos arcú, vak aggasztán, a kit mindig hordár vezetett az utcán. Az öreg ur, dr. *Földényi* Frigyes, valamikor orvos volt, de a mióta megvakult, cikketeket irt különféle lapokba s valahogyan megéldegélt. A 81 éves öreg nemrégiben lábúszköt kapott és ez a betegség megölte. Temetése holnap, szerdán délután 4 órakor lesz a Reáltanoda-utca 11. sz. a. gyászházból.

— **Öttagu tolvajbanda.** A rendőrség a napokban veszedelmes tolvajbanda nyomára jött és sikerült is tagjait letartóztatni. Az illetők álkulcsokkal lakásokba és üzletekbe törtek be és elvittek mindent, a mi kezük ügyébe esett. Kiderült, hogy a bandának öt tagja van: *Mittendorfer* Nándor budapesti születésű 22 éves rovott multu napszámos, *Vasznika* István egerbegyi születésű 22 éves pinczér, *Reimann* József pápai születésű 22 éves napszámos, *Beck* Alajos irsai születésű 22 éves szobafestő, *Veninger* József 32 éves asztalossegéd. A lopott holmi értéke ezrekre rug. A tolvajbandának szerződött orgazdái voltak, a kiket a rendőrség szintén kinyomozott. A banda letartóztatott tagjait átkísérték a törvényszékre, az orgazdák ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

— **A Fővárosi Szegénygyermekert-Egylet** ma délelőtt tartotta választmányi nagygyűlését. A választmány elhatározta, hogy a lemondott alelnököket *Beksis* Gusztávné és *Schönfeld* Hermanné urnőket fel fogja kérni, hogy állásaikat ismét foglalják el. Végül 300 gyermek felvételét határozta el.

— **Rablógyilkosság az ország-uton.** Vakmerő rablógyilkosság történt a múlt hó 29-én Varasd község határában. Az említett időben ugyanis a Dráva szabályzó társaság pénztárnoka, *Lukovics* Iván, és a társaság egyik tisztviselője, *Martinovics* János, kocsin indultak el Varasdról s szabályozási munkálatok színhelyére, mugukkal vivén 14.000 koronát, hogy ebből az nap este a munkásokat kifizessék. A mint a kocsin Semover felé haladva egy kanyarulathoz ért, az erdőből öt fegyveres rabló ugrott a kocsin elébe, a lovak kantáriját megragadták, a kocsin ülőket, *Barakovics* Dusan kivételével, leölték, a kocsist magát pedig összekötözve az árokba dobták. A csendőrség még nem akadt a gonosztevők nyomára. Az a gyanu, hogy a kocsis összejátszott a rablókkal, ezért őt a csendőrség letartóztatta.

— **A Lojzli tragédiája.** Husz éven át elég jóra való munkás embernek ismerték Ujvidéken *Arthold* Alajost, vagy a mint általánosan nevezték, a „Lojzli“-t. Lakatosmester volt, mind a mellett az volt a főbaja, hogyha kissé bepityizált, nem tett lakatot a szájára és az ujvidéki nemzetiségi viszonyoknak hódolva, hol magyar, hol szerb nótákat zengedett éppen a legnépesebb utcákon. *Dyankor* dutyiba vitték a Lojzlit és nem lehetetlen, hogy éppen saját gyártmányu lakat mögött aludta ki mámorát. Másnap elszégyelte magát, szépen munkába állott és annyi lakatot fabrikált vasárnapig, hogy tiz Lojzli megőrzésére is elegendő lett volna! — *Ilyennek* ismerték a Szegény Lojzlit husz éven keresztül, de hajh! nagyra fordultak az idők. Munka nem akadt, Lojzlinak

nem jutott többé vasárnapi italkára. Ez a rossz állapot vitte rá, hogy olyan lakatokat is kezdett nyitogatni, a melyekhez nem volt semmi köze. Álkulcsokat kerített — írják nekünk — behatolt a szabadságon levő *Jazgovics* Sándor tanító lakására és elemelt hat személyre való ezüstöt. El is adta menten egy jóra való *Rosenbaum*nak. Oh te balga Lojzli, hát nem gondoltad meg, hogy az ezüstön monogram van? Az asszony verve, a dió törve, ez ezüst beolvastva jó! A lopásból zaj lett, *Rosenbaum* az ezüstöt átadta a rendőrségnek, a rendőrség pedig Lojzlit a... királyügyészségnek! Lojzli nem dalol többé, Ujvidék utcánépe elvesztette egyik tipikus alakját. Ez a szegény Lojzli szomorú nótája.

— **Halál a homokbányában.** A Külső-Vácsi-ut 121. szám alatt levő homokbányában tegnap sok munkás dolgozott. Közben egy 7-8 méternyi hosszúságú homokfal beomlott s maga alá temetett egy *Mimics* Keresztély nevű napszámot. Mire segítségére siettek, már csak holtestét húzták elő.

— **Pénzügyminiszter linchelési veszélyben.** Limából jelentik, hogy a lakosság *Belaunde* volt pénzügyminiszternek, a ki 20.000 font sterlinget lopott az államkincstártól, kiadását követelte, hogy meglinchelhesse. A zendülés oly nagy mérvet öltött, hogy a katonaság kénytelen volt fegyverét használni, a mely alkalommal 100-nál több ember megsebesült.

— **Megbüntetett görög tisztak.** Athénből jelentik: *Hadszipetrosz* tüzérőrnagyot, a ki Konstantin trónörökösét németországi útján mint hadsegéd kísérte, *Karlsruhéban* elkövetett közérköles elleni vétség miatt a német hatóságok vád alá helyezték. A német követ átadta az ügyiratokat a görög külügyminiszternek, azzal a megjegyzéssel, hogy *Vilmos* császárnak tudomása van az ügyről. Ezért a hadsegédet fölmentették teendői alól, a hadügyminiszter pedig fegyelmi uton nyolcz hónapi fogságra ítélte. *Fotopolosz* alvezredes és *Ezrakasz* őrnagy egy *Teofilatosz* nevű ember szökésének elősegítése miatt, a ki is egy osztrák pénzügyintézet kárára lopást követett el, a hadbírósalg elé állították. *Ezrakasz* veje a megszökött *Teofilatosz*nak.

— **Öt öngyilkosság.** *Cziring* *Czecczilia* 23 éves varrónő ma reggel a Hársfa-utca 57. sz. a. levő lakásán megmérgezte magát és meghalt. — *Balogh* János 66 éves napszámos tegnap a Kolozsvari-ut 49. sz. a. levő lakásán felakasztotta magát s mire reá akadtak, meghalt. — *Zinka* Gusztáv 39 éves kocsimosó az éjjel a *Lajos-utca* 116. számú ház padlásán elvágta a nyakát. Fájdalmas nyöszörgésére a házbelielők figyelmesekké lettek, orvost hívtak, a ki azután beköztözte. — A *Lánczhidon* őrtálló rendőr ma reggel egy szürke kalapot talált, a melyben egy névjegy volt ezzel a tartalommal:

„*Herzmann* A. Jenő külföldi czégek képviselőjében Budapest, Védgát-utca 2 c. d. I. em. 27. sz. Életem eddig a legborzasztóbb volt, mindent meguntam, még magamat is”.

Valószínű, hogy a kalap tulajdonosa a *Dunába* ugrott. — *Deák* János 50 éves nyugalmazott pénzügyőri szemlélsz ma délelőtt *Elemér-utca* 28. sz. a. levő lakásán föbe lőtte magát s meghalt.

Az osztályosorsjáték huzása.

Az osztályosorsjáték mai huzásán a következő számok huzattak ki:

400.000 koronát nyert: 11119.
10.000 koronát nyert: 72463.
5000 koronát nyert: 92123.
2000 koronát nyertek: 7885 9015
10661 15365 50476 51814 66559
67177 87355 94997.

1000 koronát nyertek: 307 339 3515
5408 7474 8163 9995 13023 13458
18226 18815 19696 19909 20641
22262 24960 27444 27584 35727
35745 35831 39159 44926 49473
51019 53103 55096 58176 63682
66554 67127 67222 67282 68935
72011 73973 78263 78850 80268
81536 83010 85163 88400 93592
96473 96538 98464.

Sok pénz megtakaríthat, a ki Lichtmann Sándor férfiszabó mesternél, műhelye Csömöri-ut 27. sz. I. emelet, fedezi az őszi és téliidényre ruha-szükségletét, mert ott készülnek saját műhelyében remek szabású divatos férföltönyök vagy hosszú télikabátok 12 frtért mérték után finom tartós gyapjú szövetelekből. Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek utánvétellel a szövetszín megnevezése, a mérték vagy egy mintaruha beküldése mellett. Minták a nagy forgalom és az idő megtakarítása végett nem küldhetők.

A gyógyszerészet hanyatlása.

Gyógyászati körökből veszszük a következő sorokat:

Most, hogy az egyetemen a beiratások bevégeztek, a legszomorúbb statisztikai kimutatást a gyógyszerészi pályára lépőknel tapasztaljuk, mert az eddigi eredmények a budapesti és a kolozsvári egyetemen 91 hallgatót vettek fel összesen.

Magyarországnak felül van nyilvános gyógyszerára 1500, tehát ehhez hasonlítva még egy százalékát sem teszi ki a hallgatósága, hová fog vezetni ez a folytonos hanyatlás, nem tudom, azonban a közegészségügyi tanácsnak jó lesz fontolóra venni az államosítás eszméjével azt is, hogy a gyógyszerészetet ebbe ne vonja-e bele,

vagy pedig a gyógyszerészet ne tegye szabaddá. Mert a kormánynak számolnia kell azzal, hogy esetleges járványok esetén szükséges gyógyszerekkel segédhiányában a nagy közönséget kifogja kiszolgálni?

A gyógyszerészi pályának ijesztő mérvbeni elhagyását legalább már tíz évre vezethetjük vissza s mi képezi az okot, hogy itt folytonos az apadás?

Első sorban is ez a pálya szegénynek nem való, mert vagy protekció, vagy pénz a fentartó eleme ennek a pályának, a munka itt díjazva alig lesz, azaz itt nem érdem az, mit tudással, igyekezettel, szorgalommal, becsülettel elértünk.

Másodszorban az önállósíthatóság jár a legnagyobb veszélyel. A gyógyszer-táraknak, a melyek eladásra kínáltnak, legalább fele éri el csak azt a forgalmat, a melyet eladás esetén a tulajdonosok bevallanak. Így a tőke a legnagyobb részben kockázattal van, — azaz a forgalom esésével megszűnt azon helyes számítás, a melyet a forgalomból megtakarítanunk kell, hogy esetleges kölcsönvett kötelezettségeink megfelnél tudjunk, mert nem mindenki rendelkezik a vételár készpénzbeli összegével.

Már pedig ha a vételár a forgalommal nincs arányban, úgy nem követhetjük más, mint a folytonos eladódás, vagy a mi most a legrealisabb eszköz, a gyógyszer-tárnak újból áruba bocsátása, hogy belkényserített helyzetünkben kimenekülhessünk minden áron.

Innét van a jogok iránti folytonos kérelmezés, hogy befektetett nagy összegű tőkénket ne kockáztassuk, innét ered a pályáról való lelépés, mert a ki egy-két ízben megkóstolta ezeket az abnormális állapotokat, az nem kér még egyszer belőlük.

A legtöbben pedig, a kik egy-két ízben protekciójuk révén jogadományozáshoz jutottak, igyekeznek gyógyszer-tárukat csengő koronákra beváltani,

hogy ugyanezeket a pártfogásukat igénybe vehessék, újból jogot nyerhessenek 5—10 év elteltével s vagyona ily szert tehessenek.

Mindig azt hittük, hogy mégis csak el fog érkezni az az idő, hogy a régi protekciós-rendszerrel szakítsanak, sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy annak kultiválása nem szűnt meg.

Nem lehet tehát olyan pályának jövője, a hol maga az alap nem biztos, a hol csupa szeszély az uralkodási szellem és a hol oly nagy különbséget tesz a kartársak között a vagyon és a protekció.

Ideje lenne már, ha a kormány a gyógyszerészi ügygel komolyan foglalkozna és ne közigazgatási véleményezésre alapítaná a jövőt, mert az ilyen gyakorlati rendszer nem vonz, hanem eltávolít a pályáról.

A kibontakozás helyes eszméje csak ez lehet; a kérdést megoldani helyesen és igazságosan csak államosítással, vagy szabaddá tétellel lehetséges. Bevezetett pálya után ne legyen senkinek működése bizonyos koncessziókhoz kötve.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Szabadalmazott

gázgyújtó
gyufa és láng nélkül
10.000 lángmeggyújtására.

Darabja: rudal felszerelve **6 korona.**
Magyarországi vezérképviselő:
RadóLajos
BUDAPEST, VI., Izabella-u. 73.
Ismételadónak megfelelő engedmény.
Ügynökök kerestetnek.

REGÉNYCSARNOK.

A hőbortos hollandus.

— Elbeszélés. —

Írta: **W. H. Riehl.**

(Folytatás.) (4)

A jó barát tehát más uton-módon próbált eredményhez jutni. Egy árva szót sem ejtett többé orvosokról, hanem mindenféle ürügyek alatt azon iparkodott, hogy öt kicsalógassa házából az emberek közé.

— Ugorj csak a vízbe, majd utánad uszik ő is! — De a doktor nem kívánczolt a vízbe. A nagy világesemények s az apró-cseprő városi dolgok nem érdekelték. Husz év előtt, mikor átköltözött Weilburgba, megállt számára a világ. Művelt, olvasott ember volt, de az utolsó husz évben nem olvasott könyvet, újságot sem vett kezébe és így csak hallomásból tudta meg, hogy X. Károly elcsapta az algiri uralkodót, őt magát viszont a francziák üzték el... hogy Lengyelország „nincs még veszve” és mégis veszve van... hogy Belgium elszakadt Hollandiától, stb. Nem látta a képes lapokból Chassé tábornok

és Sabalkansky-Diebits gróf arcképeit, pedig ezeket a hősokeket a kis iskolás gyerekek is ismerték a krajczáros írkák födeléről.

Es ime, a londoni léghajó lebecsátkozott Weilburg mellett. A város izgatottabb volt, mint a lengyel háboru s a júliusi forradalom idején s ha most sem sikerül Vanderstraten doktort házából kiűzgetni a „Royal-Pauxhall” s a három angol megtekintésére, akkor hagyjunk föl minden reménnyel, mert ezentul már csak egyszer hagyja el a házát: — koporsóban.

Igy okoskodott Söllbach s e gondolatokhoz illően össze is rándolta homlokát.

Ez lesz az utolsó próba.

IV.

Norz Jusztus János időközben baj nélkül megérkezett Weilburgba, — a hollandus doktor meglátogatását azonban a legvégsőig elhalasztotta. Először a korcsmát kereste föl, azután egy szatócsboltba nézett be, majd ismét a korcsmába ment és innen végül a kastély lovardájához huzta a kíváncsiság, hol a félig megtöltött gömböt, a „tengeri csodát” bámulták az emberek. Kezdetben bátortalanul álldogált a tömegben, de később mindjobban

megbarátkozott a helyzettel és elülhátul tüzetes szemle alá kezdte venni a szörnyet, azonfölül az előkészületeket is megbírálta, melyek egy, néhány órával később kezdődő ünnepség okából tétettek. Utitársa, a molnárlegény vele volt, ki apróra előadta neki a programot.

Mint hogy a léghajósok oly barátságos fogadtatásban részesültek, elhatározták, hogy a vendéglátó ország dicsőségére újra elkeresztelik a ballont, vagyis ezentul nem „Royal-Vauxhall” lesz a neve, hanem „Royal-Vauxhall-Nassau”. Vendégeikül meghívták a város legelső családjait, két urat és két hölgyet pedig a keresztvülői tisztség elvállalására kértek föl. Terv szerint a keresztelésnek angol szokás szerint kellett végbemenni. Green ur, a boldog atya, egész külön czere-móniával szándékozott a bejáratnál a vendégeket fogadni, a keresztelést pedig olyképp akarta végbemenni, hogy egy előkelő, szép és fiatal hölgy a gömböt körüljárva, egy pohár bort locsoljon ki, befejezésül pedig lakoma következék azon italokból és ételekből, miket a léghajósok Londonból magukkal hoztak.

Ez volt a gazdag program szük kivonata s ezt jól megjegyezte magának Jusztus, mivel könnyen meg is

IRODALOM, MŰVÉSZET.

*** Népszínház.** Ma este a Népszínházban Sidney Jones kedves zenéjü operettjét, „A görög rabszolga”-t adták. Heliodorus persa bűvész-mester leányát, Aspáziát ezuttal Ámon Margit játszotta, eleve-séggel és behizelgő kedvességgel. A nagyszámban megjelent közönség ószintén tapsolt a művésznőnek s elismerésből juttatott Hegyi Arankának, Bojár Teruskának, Kovácsnak és Solymosinak is. Megjegyzésre méltó, hogy a mai előadás előnyösen különbözött a Népszínházban az utóbbi időben szokásba jött vontatott előadásoktól.

*** Hírek a Víg-színházból.** Hauptmann híres műve, a Víg-színház nagy hatású műsordarabja, „A takácsok”, a következő ujdonságnak: a „Coralie és Tsa” című bohózat bemutatója miatt még csak négy ízben kerül színre, úgy, hogy szombaton, folyó hó 6-án tul, a darab egyelőre lekerül a műsorról. — A Víg-színház legközelebbi ujdonságából, a Valabrégue és Hennequin „Coralie és Tsa” című bohózatból javában folynak a próbák, úgy, hogy a párisi „Palais-Royal” színházban rendkívüli sikert aratott darabnak vasárnap, folyó hó 7-én okvetlenül meg lesz a bemutató előadása. A bohózat főszerepét Nikó L., Hunyadi M., Kalmár P., Haraszthy H., Berzétei S., Varsányi I., Hegedüs, Göth, Fenyvesi, Vendrei és Bihari játsszák. A darabot Heltai Jenő fordította magyarra. A főpróba, mely kizárólag a sajtó meghívott képviselői előtt fog megtartatni, szombaton, folyó hó 6-án, délelőtt fél 11 órára van kitűzve.

*** Komáromi Mariska bucsuja.** L. Komáromi Mariska asszony holnap, szerdán vesz véglegesen bucsut a Magyar Színház közönségétől. A művész bucsuzól Rákosi Jenő és Szabados Béla „A bolond” című operett Bimbilla szerepében lép fel.

értette. Büszke örömmel vette tudomásul, hogy az angolok ugyanabban az edényben főzik meg a teát s a tojást, melyet ő szerencsésen megtalált, továbbá hogy az előkelő vendégsereg ugyanaból a kolbászból és borból fog lakomázni, melyet ő elősnek kóstolt meg és talált kitűnőnek a kontinensen. Ez a jóleső tudat élénken foglalkoztatta agyát a léggömb előtt, míg végre is távoznia kellett, mert a helyiséget immár tisztogatni kezdték az ünnepre.

Most már nem volt egyéb tenni-valója, mint szerencsét próbálni a hollandus doktornál, tehát a leglassabb léptekkel kezdte meg bicse-gését a piac-téri elátkozott ház felé.

Csengetésére a cselédleány ki-kémlél és ajtót nyit. János belépett s e pillanatban a folyosón a doktor jött vele szemközt, egy alacsony, soványtestü ember, magas, hófehér nyakszorító kendőben, rövid mell-lényü és hosszú kabátu öltözetben. Minden, a mit a doktor ez alkalom-ból magára vett, huszfeves divat után készült. Kalapiát fejébe téve, botját kezébe fogva, Vanderstraten ur sétára volt indulandó!

(Folyt. köv.)

Házfelügyelők!

A melyik házfelügyelő hivatását jól ebben mindig olyan közlemények jelen meg. Előfizetési ára negyed évre 3 kor., fél évre 6 kor. Egyes példány 24 fillér. Előfizetőknek a kiadóhivatal házfelügyelői állást betölteni akarja fizessen elő a „Budapesti Házfelügyelő Lapja”-ra, mert vannak, a mire minden házfelügyelőnek szüksége van. A lap minden vasárnap évre 3 kor., fél évre 6 kor. Egyes példány 24 fillér. Előfizetőknek a kiadóhivatal házfelügyelői állást

* **Lindh Marozella a „Gésák”-ban.** Lindh Marozella jótékony célból rendezett három vendégfellépése október 13-án, 15-ikén és 17-ikén lesz a Magyar Színházban, a „Gésák”-ban.

SPORT.

Budapesti lóversenyek.

VI. nap.
(Kedd, okt. 2.)

A fogadók szempontjából ma nagy szenzációja volt a turfának. *Biztos győzelmére* a Kétévesek nagy handicapjében 10 koronára 696-ot, tehát 69-szeres pénzt fizetett a totalizátor. Ez ennek az évnek a legnagyobb kvótája.

A Zuglói díj *Ritka II.* biztos győzelmével végződött, melyet 4 reával is szívesen fogadtak a könyveseknél.

A részletes eredmények:

I. *Pohly-díj.* Díj 4000 korona. Távo-
ság 3200 méter. Első mr. Redgrey
Abnavivá-ja (lov. Morgan). Második
Diva (lov. Wilton). Harmadik Bohéme
(lov. Black). Futottak még: Retford,
Néha-Néha és Ika. Birói ítélet: 3 hosz-
szal igen könnyen első, fejhoszszal
harmadik. Tot.: 10 : 29. Helyre :
50 : 84 és 86.

II. *Zuglói díj.* Díj 3000 korona. Tá-
vo-
ság 2000 méter. Első lov. Lederer
S. *Ritka II.-je* (lov. Bulford S.), Má-
sodik Patrizierin (lov. Hyams). Harma-
dik Bolygó. Több ló nem futott. Birói
ítélet: Két hosszzal könnyen első, rossz
harmadik. Tot.: 10 : 13.

III. *Nyílt handicap.* Díj 6000 ko-
rona az elsőnek, 1000 korona a má-
sodikkal. Távo-
ság 1600 m. Első
Szászbereki ménés *Gaudriole-je* (lov.
Slack). Második Catcher (lov. Southey).
Harmadik Felleg II. (lov. Sands). Fu-
tottak még: Leader, Façon, Häng'dian
Mondaine, Gourgandine és Titok.
Birói ítélet: 1 hosszzal könnyen első, 1
hosszal harmadik. Tot.: 10 : 25. Helyre:
50 : 146, 156 és 132.

IV. *Kétévesek nagy handicapja.* Díj
6000 korona. Távo-
ság 1400 méter.
Első Schossberger L. *Biztos-a* (lov.
Mándi). Második Akárhogy (lov. Bul-
ford S.). Harmadik Timor (lov. Morgan).
Futottak még: Eros, Saffi, Jász, Neleus,
Csillag, Spectabilis, Vieux Garçon,
Szemrevaló, Igricz, Szárnyas, Baedecker.
Birói ítélet: nyakhoszszal biztosan
nyerve, 6 hosszzal harmadik. Tot.:
10 : 696. Helyre: 50 : 636, 152 és 184.

V. *Eladóverseny.* Díj 2000 korona.
Távo-
ság 1000 méter. Első Mauthner
V. *Idá-ja* (lov. Southey). Második
Pattogó (lov. Morgan). Harmadik Rózi
(lov. Prudames). Futottak még: Megaera,
Intruder, Remek és Ordur. Tot.: 10 : 58.
Helyre: 50 : 74, 78 és 68.

VI. *Nursery-handicap.* Díj 1000 ko-
rona. Távo-
ság 1000 méter. Első Péchy
Andor *Hangyá-ja* (lov. Wilton). Másod-
dik Booky (lov. Morgan). Harmadik
Pirosító (lov. Adams). Futottak még:
Nachtwächter, Maida, Florestan, Oppo-
sitio, Anita, Jagello, Parole, Mary
Diamond, Ignatieff, Kosmopolit, Fa-
mulus, Völegény és Jambo. Tot.:
10 : 52. Helyre: 50 : 86, 144 és 192.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Okirathamisító számtanácsos.**
Gubics György nyugalmazott pénzügyi
számtanácsos azért, hogy jobb jöve-
delemre tegyen szert, elhalt állami
nyugdíjasok nyugtáit hamisította és a
fizetéseket felvette. Mintegy százki-
lenczvenkétezer koronával károsította
meg ekként az évek folyamán az
államkincstárt. A törvényszék ezek
miatt a manipulációk miatt 103 rend-
béli közokirathamisításért nyolcz évi
börtönrre ítélte. Fellebbezés folytán ma
tárgyalta a kir. tábla ezt az ügyet és
ámbár Gubicsot csak 97 rendbéli köz-
okirathamisítás büntetében találta
bűnösnek, a törvényszék ítéletét hely-
benhagyta.

§ **Eskütétel a kurlán.** *Sebestyén*
Mihály ujonnan kinevezett kuriai ta-
nácselnök ma délelőtt tette le teljes
ülésben a hivatalos esküt, *Szabó*
Miklós kuriai elnök kezeibe. Az új
tanácselnököt a II-ik büntetőtanács-
hoz osztották be.

§ **A vándorló üzlet.** *Sámuel* Kor-
nél kereskedő, fizetésektelensége da-
czára, folyton rendelt árukat és türte,
hogy hitelezői végrehajtsák. Végre el-
adta üzletét apósának, *Zweig* Adolf-
nak, a ki a hitelezőket részben kielé-
gitve, szintén tulajdott az üzleten. A
többi hitelező azonban megunt az
üzlet folytonos eladogatását és *Sámuel*
Kornél és *Zweig* Adolf ellen család
bukás címén bünyügi feljelentést tet-
tek. A mai tárgyaláson a büntető-
törvényszék *Sámuel* Kornélét vétke-
nek is találta és három heti fogsá-
zal sújtotta, míg apósát, *Zweig*et,
felmentette. Az ítéletnek *Sámuel*re
vonatkozó része ellen az ügyész és
elitelt fellebbeztek.

KÖZGAZDASÁG.

Időjárás.

Nálunk az idő a maximum hatása
alatt száraz, derült és az évszakhoz
képest szokatlanul meleg volt. (Kés-
márk zivartart jelent.)

Hőmérséklet: Budapest 14-9, Ó-Gyalla
15-3, Zágráb 0.—, Szeged 15-7, Ko-
lozsvár 13-6, Bécs 15-0, Róma 16-0,
Berlin 12-6, Páris 13-9, Szent-Péter-
vár 3-2.

Budapesti gabonatözsde.

Csendes alapirányzat, nagyobb kínálat
s csekély vételkedv mellett csak 20.000
mm. buza kelt el változatlan áron. A
legmagasabb ár 7-85 K., a legalacsonyabb
7-15 K. volt.

Egyéb gabonaneműek közül egy tétel
árpa 5.80, zab 5.50 és rozs 6.92 és fél
7 koronán került eladásra.

4 és fél órakor a következők voltak a
záróárfolyamok:

Buza 1900. okt.-re	7.48—7.49
Buza áprilisra	7.96—7.97
Rozs 1900. okt.-re	7.07—7.08
Rozs áprilisra	7.40—7.41
Tengeri okt.-re	0.—0.—
Tengeri máj.-ra	5.11—5.12
Zab 1900. okt.-re	5.24—5.25
áprilisra	5.54—5.56

Budapesti értéktözsde.

Valamivel kedvezőbb kínai jelentések
és magasabb berlini jegyzések követke-
ztében az árak némiképp javultak, de nem
tartották mindvégig az elért nivót, mivel
a holnapi zsidó ünnep miatt az üzlet a
rendesnél is csekélyebb volt.

A helyiértékek piaca változatlan,
csendes.

Valuták és ércváltók szilárdak.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény	649.—
Magyar hitelrészvény	665.—
Leszámitoló	425.50
Rimamurányi vasmű.	524.—
Osztrák-magyar-államvasut	659.—
Közuti-vasut	596.—
Városi villamos vasut	285.—

Állatvásár.

Kőbányai sertésplac. Október
2-án. Fialat nehéz (páronkint 320
kgron felüli súlyban) 97—98 fillér.
Fialat közép (páronkint 251—320 klg.)
97—98 fillér. Fialat könnyű (páron-
kint 250 kgrig terjedő súlyban)
98—99 fillér. Szerbiai: Nehéz (páron-
kint 260 kgron felüli súlyban) 95—96
fillérig. Közép (páronkint 240—260
kgr. súlyban) 94—95 fillérig. Könnyű
(páronkint 240 kgrig terjedő súlyban)
93—95 fillérig. A sertésüzlet irányzata:
változatlan.

Budapesti borjuvásár. Október
2-án. Felhajtott élő borju 593 drb.
Növendékmarha 10 drb. Élő bárány 2
darab. Árjegyzések: Elsőrendű élő bor-
jukért 86—96 fillér, kivételesen 100

fillér. Másodrendű 58—78 fillér. Nő-
vendékmarha elsőrendű 51—56 fillér.
Középmínőségű növendékmarháért 40—
47 fillér. Silányabb — fillér
klgr.-kint. Élő bárány párja — ko-
rona. Lanya irányzat mellett az árak
4—5 fillérral csökkentek kilogra-
monkint.

SZÍNHÁZAK.

(Szerda, október 3-án.)

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Az emberevő.

Vigjáték 1 felv. Irta Gabányi Árpád.
Kezdeté fél 8 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Nincs előadás.

NÉPSZÍNHÁZ.

A mit az erdő mesél.

Népszinmű 3 felv. Irta Géczy István. Ze-
néjét szerette Mocsári Imre.
Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

A takácsok.

Szinmű 5 felvonásban. Irta Hauptmann
Gerhardt. Fordította Komor Gyula.
Kezdeté fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A bolond.

Énekes legenda 3 felv., egy nyílt válto-
zással. Malonyay Dezső meséjéből írta
Rákosi J. Zenéjét szerette Szabados B.
Kezdeté fél 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

KINA.

3 részben, 200 vetített képpel. Irta
Weiss Róbert.
Kezdeté fél 8 órakor.

Kész
konyha-berendezés
állandó raktára
BÖLEJÓZSEF
asztalos-mesternél,
Budapest,
VIII., Stáhlly-utca 1.

Lószőrmatracz

3 részű 15 klg. súlyban
csinvtából 14 forintért
kapható, míg a készlet tart.
Budapesten. IV. ker.
Teréz-körút 36. sz. a
kárptosnál.

Tűzifa.

Egy nagyfuvar 4 köbméter legjobb minőségű szá-
raz egészséges kemény tűzifa felaprítva, házhoz szál-
lítva, behordva

17 forint

2 köbméter 9 frt, 1 köbméter 5 frt. Megrendelések
levelezéslapon vagy személyesen **CILCER BÉJA**
tűzifa-raktárában, V., Visegrádi-utca 60.
sz. alatt.

Kettős elektromágneses kereszt vagy csillag

R. B. 86967. sz.

gyógyít és felüdít kezesség mellett.

Nem Volta-kereszt!

Nem titkos szer!

§ Készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértelenség, sápkór, szédülés,
a fülzúgás, nagyothallás, a szíverés, szívgörcsök, asztmatikus rohamok, a gyomorgöröcsök s egyéb göröcsök,
az étvágytalanság, a hideg kezok és lábak, a nem elgyengülés, a csusz, köszvény, ischias, a gyengeség s
ágyékvadosság bajában; influenza s a vele járó hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velük járó
álmállanság s különféle gyengeségi állapotok bajában; a rendetlen vérkeringés bajában s még sok más
oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villanyos áram a gyógyító szere. E készü-
lének tagadhatatlan előnye az, hogy nem csak időről-időre, de állandóan jótékony villanyos áramot
árjandoztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháladátsabb
évszáz az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy
húszéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az írodában levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a
világ minden részéből hálásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenképp által megtekintendők.
A kit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már
minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelmeztetem a t. ez. közön-
séget, hogy az én készülékem nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Német-
országban, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses
készülékem kiváló gyógyító erejénél fogva általánosan elismert, közkedvelt és elterjedt. Már csak
rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 3 frt vagy 6 korona. Kis készülék ára 2 frt vagy 4 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s nagyon érzé-
keny nőknek való.

Fő központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/R.
Kálmán-utca sarkán.

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a **BACSÓ-féle**

ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette:
BACSÓ FERENCZ.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát,
összesen

61 teljes, közönséges naptárt,
melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek. A ki tehát egy-
szer megveszi, az egész életében

minden esztendőre

ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, — s egyuttal
a lefolyt évek naptárát is mindig kezében bírja, a mi igen érdekes do-
log. Külső kiállításra pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok
asztalán helyet foglalhat, s ezért **alkalmi ajándéknak** is különö-
sen ajánlható. — Bolti ára 2 korona, de a **MAGYARSÁG** kiadóhi-
vatalában (Budapest, IV., Vármegyé-utca 11. sz.) **1 korona 20 fillér**
kedvezményes árban kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés
kivántatik, úgy még 35 fillér portó is mellékelendő.

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címzet és lakást is bele lehet tenni minden külön díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli 'udakozódásokra' pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések félévetnek a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Kereskedelmi és Iparkalauz.
Beszerzési források.

Czimbalmaim,

melyek az illetékes zene-kapacitások által minden tekintetben a legkitűnőbbeknek vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 frrtól különböző árban kaphatók. Mint-bogy ez idő szerint a czimbalmának pedálján és belső szerkezetén utóér-hetetlen találmányom van, így javításokat és átalaki-tásokat is elfogadok, a hang javulásért és tartós-ságért kezességet vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.
Árjegyzéket bérmentve küld.

Első magyar budapesti ozipő gyors javító-intézet
Budapesten,
V., Marokkói-utca 2. sz.
Mindennemű cipőjavítás gyorsan, szolidan és leg-jutányosabban.

Egyházi szerek,
lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:
Szüts és társánál,
Budapesten, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Első magyar betűön-töde részvénytársaság
Budapest, Desseffy-utca 32. sz. Könyv- és cizmirá-sok. Rézliénia gyártás. Me-chanikai műhely.

Kitűnő,
valódi székely konyha. Ebéd, vacsora 20 forintért, a Fe-hérlo szálloda éttermében.
Ürmösinnel, Kerepesi-ut.
Legolcsóbb bevásárlási forrás!

WEISZ LAJOS
BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 22.
(Telefon-Hirmondó épület).

Saját gyártmányu férfi- és nőruha nagy raktára.

Mérték szerinti megrende-lések a legújabb divat sze-rint a legjobb minőségű kül- és belföldi gyapju-szövetekből a legelegán-sabban eszközöltetnek,
feltűnő olcsó árak mellett.

Butoriparosok,
Nemes és Lengyel Bu-dapesten, IV., Kecse-méti-utca 6. sz. I. em., ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, sajátkészítme-nyű fa- és kárpitos mun-kákban.

Képes levelező-lapok.
Naponta újdonságok.

Nagyban árak
vizonteladónak. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Leitner M. L. és fia
papirkereskedésében,
BUDAPEST,
V., Váci-körút 18. sz.

Tengerifű 3 részű csinvat-matracz 3:50 kr. 2 személyes atlasz cachemir-paplan 3:50 kr (varrás nélkül), négy gomboszu finom nyulékony bőrkez-tyű 78 kr. Szövött tiszta selyemkelme mint Taffet és brocat átlag 88 kr.
Kapható, míg a készlet tart, **Steiner Simon** ver-senyáruházában **Ki-rály-utca 34. sz. a.**
Kérnem a címre ügyelni!

Magyarország leghírnevesebb ásvány-gyógyforrásai a
Bihszádi
gyógyit mint a drága Selters. A **Sztójhai**
azonos a karls-badival.
Bérlők: Almer Lajos és Károly, Nagybánya.

remek szabású férfi-öltöny, mérték után, valódi gyapju-szövetekből
Grünfeld Ignác
férfi-szabó,
Budapest, Népszínház-ut-ca 27. Vidékre minták bérmentve. 7524

Alapított 1871.
BLAŽEK ADOLF
készműves és műköszörüs
BUDAPEST,
IV., Eskü-ut 5. szám.
Főherceg Klotild palota,
Kossuth Lajos-utca foly-tatása.

Sirkoszorúk,
fa- és ércz-koporsók egyszerű és díszes ra-vatalok legolcsóbban kaphatók:
Budapesten,
IV., Váci-utca 45. sz.
IV., Molnár-utca 35.
VI., Nagy-Mező-utca 10.
Kérem erről meggyő-ződni.

Angol női ruhákat
készítek igen olcsón. Léha József Ferencz-tér 11., II. em. 25. 7566

Butor.
Saját készítményű kárpitos-és asztalos-butorok legol-csóbban kaphatók. VII., Garai-utca 44. a ké-szítőnél.

„Lucifer“
alágyujtó
Maleczky szabadalm. Legjobb, legkényel-mesebb és legolcsóbb. —
Alágyujtóhoz is tel-jesen felesleges. Szá-zankint 90, 160, illető-leg 260 fillér. 2 koroná-tól kezdve házhoz szállit-tatik. Gyári főraktár: VII., Rottenbiller-utca 15. Vi-szontelárusítóknak árenged-mény.

Két
honvéd önkéntesi attila, ke-véssé használt, igen jó állapotban, rendkívül ol-csón eladó. VI., Teréz-körút 33. földszint 6.
5369

Kis Hirdetések
félévetnek a kiadóhivatalban
IV., Vármegye-utca 11-13.

Állást keresők
és **munkaadók,**
vevők és eladók,
bérlők

és **bérbe adók**
és **mindazok,** akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,
hirdessenek

„MAGYARSÁG“
Kis Hirdetések
rovatában.

30 év óta
fennálló jó forgalmu ven-déglo a város legelőnkebb helyén örökáron eladó és újévkor átvehető. Kamzsik István **Ipolyságon.** 7565

Pénzkölcsönt
kötelezvényre, több évi lefizetésre, **katona-tisz-teknek** (házasági óva-dékra és óvadék céljából is), **nyugdíjasoknak,** **hivatalnokoknak,** minden hitelképes egyének előleg nélkül kieszközöl a Pénz-ügyi Merkur Budapest, Király-utca 30. (Válasz-bélyeg).

CZIMET ADOLF
óras és ókszerész
Budapest, VIII., Üllői-ut 64.
Felülmulhatatlan.
Minden órajavítás
80 kr.
Üllői-ut 64. szám alatt.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek
3 évi jótállás mellett.

Olcsó és mégis jó
ozipót vásárolhat
RETEK MENYHÉRT
nagy cipőraktárban
BUDAPEST,
VII., Király-utca 81.

Női ozipők.

Kiv. bőr vagy laszt cipők	1.60
Kivágott finom lack cipő	2.-
Finom laszt. cz. cipő sziv a.	3.-
Finom zergebőr cz. cipő	3.-
Finom keztübbőr czugos cipő besetz	3.30
Finom keztübbőr cipő, szalon lack betéttel	3.20
Finom zergebőr reg. félczipő gombbal	2.20
Zergebőr magas gombos vagy füzös cipő	3.30
Keztübbőr gombos v. füzös cipő lack betéttel	3.40
Szines bagaria füzös cipő	3.50
Szines bagaria gombos cipő	3.50
Szines bagaria czugos cipő	3.50
Chevra füzös vagy gombos cipő	5.-

Uri ozipők.

Érös duplt. bor. munkába való cipő	3.50
Finom vikszb. b. cipő kap. vagy a nélkül	3.50
Érös sima bornyubőr cipő	3.50
Finom bornyubőr betét. cipő	4.-
Finom kidbőr füzös cipő	4.50
Finom szalonlakk kidbet. cipő	3.80
Füzös lackcipő	4.50
Szines bagaria füzös cipő	4.50
Szines bagaria czugos cipő	4.-
Chevra füzös vagy gombos cipő	6.-

Vidéki megrendelések utánvétellel pontosan eszközöltetnek. **Kirárolag saját készítmény!**

Alapított 1850.
LÖWY SÁNDOR Feldmann S. utóda
Budapest, VI., Eötvös-utca 23. a.
Paplan, matracz és rouletta gyártmányainak
árjegyzéke,
Rouge-paplanok.
I. sz. 3 zsinóros, 105/155 cm. kor. 2.70
II. sz. 4 zsinóros, 115/165 cm. kor. 3.10
III. sz. 5 zsinóros, 125/175 cm. kor. 3.50
IV. sz. 6 zsinóros, 135/185 cm. kor. 4.-
Secunda satin-paplanok.
I. sz. 3 zsinóros, 105/155 cm. kor. 4.40
II. sz. 4 zsinóros, 115/165 cm. kor. 4.80
III. sz. 5 zsinóros, 125/175 cm. kor. 5.40
IV. sz. 6 zsinóros, 135/185 cm. kor. 6.-
Prima satin-paplanok, egy szélben.
I. sz. 3 zsinóros, 105/165 cm. kor. 5.20
II. sz. 4 zsinóros, 115/165 cm. kor. 5.80
III. sz. 5 zsinóros, 125/175 cm. kor. 6.70
IV. sz. 6 zsinóros, 135/185 cm. kor. 7.80

Atlasz-paplanok minden színben 14 koronától feljebb.
Matraczok jó minőségű csinvat-vászonból.
Volin-töltéssel kor. 7.- és 7.60
Tengerifü-töltéssel kor. 8.40 és 9.20
Afrique-töltéssel kor. 9.60 és 11.-
Lószőr-matraczok jó fajta Köper csin-vatból 24 korona és feljebb.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
POLGÁR KÁLMÁN
óras- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Kávé!
Ajánlom kitűnő minőségű kávéimat a következő igen olcsó árban:
Nyers kávé.
1 kiló Verseny-kávé (igen szép zöld) 1rt 1.30
1 kiló Gyöngy-kávé 1rt 1.50
1 kiló Mocca (afrikai) 1rt 1.40
1 kiló Mocca (finom) 1rt 1.60
1 kiló Jáva 1rt 1.40
1 kiló Java (igen finom) 1rt 1.60
1 kiló Kuba-kávé 1rt 1.70
1 kiló Cuba Portorico 1rt 1.90
1 kiló Vegyes Pörkölt kávé igen szép és jó 1rt 1.40
4/5 kiló postaszák megrendelésnél vidékre is teljesen bérmentve minden más költség nélkül szállitok.
Kávéim tiszta és jó minőségűek 10 év óta fennálló jó hírnevem kezeseedik.
Balogh László
BUDAPEST,
Fő-üzlet: Rottenbiller-utca 12.
Fiók-üzlet: Andrásy-ut 86.

! Hallatlan bámulatos !
240 darab csak 1.95.
Egy elegáns óra 3 évi jótállással, hozzáillő láncz-czal együtt, 1 csodaszép szivarszipka borostyánkővel, 1 pompás nyakkendő szimili-brillanssal, 1 nagyon elegáns gyűrű imit. drágakővel, urak vagy hölgyek részére, 1 pompás készlet kézelő, gallér- és mellgombból patentzáróval, fél tuczt vaszon-zsebkendő szines, szélel, 1 praktikus zseb-íróeszköz 3 tárgyból, 1 nagyon finom bőrtárca, ruhakefe, 1 pár finom harisnya, 1 nagyon eleg. párisi brostü hölgyek részére, legújabb fazon, 1 pompás zseb-toilettezőtokkal, finom bőrtárca és még több mint 200 különféle, a melyek a házban hasznosak és nélkülözhetetlenek. Mindezen pompás tárgyak már csak rövid ideig kaphatók.
Ezért senki se mulassza el ezen kedvező alkal-mat, a hol minden szédelgés ki van zárva, mert meg nem felelő akadálytalanul visszavéteik.
Két csomag vételénél egy finom zsebkést 2 pen-gével ingyen adok.
Megrendelhető utánvétellel vagy előre beküldéssel.
ERNST BUCHBINDER
áruházától in Krakau, Postfach Nr. K/8.